

Bruxelles, 16. studenoga 2020.
(OR. en)

13026/20

BETREG 27

ISHOD POSTUPAKA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Za: Delegacije

Br. preth. dok.: 12683/1/20 REV 1

Predmet: Zaključci Vijeća o regulatornim sigurnim testnim okruženjima i klauzulama o eksperimentiranju kao alatima za regulatorni okvir koji pogoduje inovacijama i otporan je kako na buduće promjene tako i općenito te kojim se prevladavaju disruptivni izazovi u digitalnom dobu

Za delegacije se u prilogu nalaze Zaključci Vijeća o regulatornim sigurnim testnim okruženjima i klauzulama o eksperimentiranju kao alatima za regulatorni okvir koji pogoduje inovacijama i otporan je kako na buduće promjene tako i općenito te kojim se prevladavaju disruptivni izazovi u digitalnom dobu, koji su usvojeni pisanim postupkom 16. studenoga 2020.

Zaključci Vijeća o regulatornim sigurnim testnim okruženjima i klauzulama o eksperimentiranju kao alatima za regulatorni okvir koji pogoduje inovacijama i otporan je kako na buduće promjene tako i općenito te kojim se prevladavaju disruptivni izazovi u digitalnom dobu

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE:

1. PODSJEĆA na Zaključke Vijeća iz veljače 2020.¹ u kojima se ISTIČE da je bolja regulativa jedan od ključnih pokretača održivog i uključivog rasta te da se njome potiču konkurentnost, inovacije, digitalizacija i stvaranje radnih mjesta, povećava transparentnost i osigurava javna potpora zakonodavstvu EU-a te PONAVLJA da je potrebno osigurati transparentnost i jednostavnost zakonodavstva EU-a i njegovo ostvarivanje uz minimalne troškove uzimajući pritom uvijek u obzir visoku razinu zaštite potrošača, zaposlenika, zdravlja, klime i okoliša. PONOVRNO POTVRĐUJE svoju predanost promicanju najučinkovitijih regulatornih instrumenata, kao što su usklađivanje i uzajamno priznavanje².
2. ISTIČE da regulatorni okvir EU-a mora biti u što većoj mjeri konkurentan, djelotvoran, učinkovit, usklađen, predvidljiv, pogodan za inovacije, otporan na buduće promjene, održiv i otporan, posebno kako bi EU izašao jači iz krize uzrokovane bolešću COVID-19, koja je snažno utjecala na većinu poduzeća u EU-u, posebno mala i srednja poduzeća (MSP-ova), uključujući mikropoduzeća i novoosnovana poduzeća, od kojih se mnoga suočavaju s egzistencijalnom prijetnjom. Treba se temeljiti na dokazima te mora štititi i podupirati građane i poduzeća u kontekstu cilja potpuno funkcionalnog jedinstvenog tržišta EU-a bez nametanja novih nepotrebnih opterećenja i uz smanjenje postojećih nepotrebnih opterećenja.

¹ 6232/20.

² Međuinstitucijski sporazum o boljoj izradi zakonodavstva, točka 47.

3. PODSJEĆA na načela supsidijarnosti i proporcionalnosti, kao i na načelo opreznosti, te svoje Zaključke iz svibnja 2016.³ u kojima je NAGLASILO da bi se pri razmatranju razvoja ili ažuriranja politika ili regulatornih mjera EU-a trebalo primjenjivati „načelo inovativnosti”, kojim se podrazumijeva da se u postupku razvoja i preispitivanja izrade propisa u svim područjima politika u obzir uzima učinak na istraživanja i inovacije; u kojima je POZVALO Komisiju i države članice da u svoje rasprave o postojećoj izradi propisa u okviru REFIT-a uključe perspektivu izrade propisa koji su poticajni za inovacije i održivi u budućnosti i u kojima je POZVALO Komisiju i države članice da istraže i razmijene najbolje prakse o tome kako se izrada propisa može učiniti održivijom u budućnosti i pogodnijom za istraživanje i inovacije. PODSJEĆA na razmjenu najboljih praksi koju je 2017. organiziralo malteško predsjedništvo Vijeća, a koja je pokazala da mnoge države članice već razmatraju eksperimentiranje i druge alate povezane s inovacijama pri oblikovanju svojih politika⁴.
4. ISTIČE da fleksibilnost i eksperimentiranje mogu biti važni elementi za fleksibilan regulatorni okvir koji pogoduje inovacijama i otporan je na buduće promjene te koji se temelji na dokazima i kojim se potiču konkurentnost, rast, održivost, regulatorno učenje, kao i europska tehnološka suverenost i vodstvo te koji pomaže u svladavanju sistemskih šokova i disruptivnih te dugoročnih budućih izazova.
5. NAPOMINJE da se regulatorna sigurna testna okruženja sve više upotrebljavaju u nizu sektora, na primjer u sektorima financija, zdravstva, pravnih usluga, zračnog prometa, prijevoza i logistike te energije, što često uključuje primjenu novih tehnologija u nastajanju, kao što su umjetna inteligencija te tehnologije lanca blokova i decentraliziranog vođenja evidencije transakcija (DLT), ili inovativnu upotrebu postojećih tehnologija⁵.

³ 9580/16.

⁴ WK 6474/2017.

⁵ Attrey, A., Leshner, M. i Lomax, C., ‘The role of sandboxes in promoting flexibility and innovation in the digital age’ (*Uloga regulatornih sigurnih testnih okruženja u promicanju fleksibilnosti i inovacija u digitalnom dobu*), Going Digital Toolkit Policy Note 2, 2020.

6. PRIMA NA ZNANJE dokument ‘Study supporting the interim evaluation of the innovation principle’ (*Studija kojom se podupire privremena evaluacija načela inovativnosti*) izrađen za Komisiju 2019. u kojem je istaknuta potreba da se u EU-u više pogoduje inovacijama jačanjem pristupa Komisije izradi eksperimentalnih propisa, među ostalim regulatornih sigurnih testnih okruženja⁶. PRIMA NA ZNANJE da se u izvješću Komisije o uspješnosti u području znanosti, istraživanja i inovacija iz 2020. navodi da su zbog ubrzanja tehnološkog razvoja potrebni i manje tradicionalni pristupi propisima i politikama, kao što su regulatorna sigurna testna okruženja⁷.
7. UVAŽAVA da je Komisija u svojoj Komunikaciji „Strategija za MSP-ove i održivu i digitalnu Europu” najavila da će poticati države članice na izradu prijedloga za regulatorna sigurna testna okruženja pokretanjem pilot-projekta⁸. PRIMA NA ZNANJE da Komisija u suradnji s Europskim partnerstvom za lance blokova planira uvođenje paneuropskog regulatornog sigurnog testnog okruženja za lance blokova koji bi trebao postati operativan 2021./2022. PRIMA NA ZNANJE da Glavna uprava Komisije za potporu strukturnim reformama pomaže Europskoj banci za obnovu i razvoj u podupiranju regulatornih sigurnih testnih okruženja u Grčkoj, Estoniji i Poljskoj⁹.
8. SMATRA da su regulatorna sigurna testna okruženja konkretni okviri kojima se, pružanjem strukturiranog konteksta za eksperimentiranje omogućuje, prema potrebi, testiranje inovativnih tehnologija, proizvoda, usluga ili pristupâ u stvarnom okruženju – trenutačno posebno u kontekstu digitalizacije – u ograničenom vremenskom razdoblju i u ograničenom dijelu sektora ili područja pod regulatornim nadzorom, čime se osigurava uspostava odgovarajućih zaštitnih mjera¹⁰.

⁶ https://ec.europa.eu/info/publications/study-supporting-interim-evaluation-innovation-principle_en.

⁷ https://ec.europa.eu/info/publications/science-research-and-innovation-performance-eu-2020_en.

⁸ 6783/20 (COM (2020)103).

⁹ Parenti, R., „Regulatory Sandboxes and Innovation Hubs for FinTech” (*Regulatorna sigurna testna okruženja i inovacijski centri za financijsku tehnologiju*), studija za Odbor za ekonomsku i monetarnu politiku u okviru Resornog odjela za ekonomsku i znanstvenu politiku te politiku kvalitete života u Europskom parlamentu, Luxembourg, 2020.

¹⁰ Europska komisija, INSTRUMENT br. 21 Istraživanja i inovacije, Paket instrumenata za bolju regulativu, Europska komisija, 6783/20 (COM (2020)103).

9. SMATRA da su klauzule o eksperimentiranju pravne odredbe kojima se tijelima zaduženima za provedbu i izvršenje zakonodavstva omogućuje da na pojedinačnoj osnovi primjenjuju određeni stupanj fleksibilnosti u pogledu testiranja inovativnih tehnologija, proizvoda, usluga ili pristupa¹¹. NAPOMINJE da su klauzule o eksperimentiranju često pravna osnova za regulatorna sigurna testna okruženja te da se već upotrebljavaju u zakonodavstvu EU-a i u pravnim okvirima mnogih država članica.
10. ISTIČE da regulatorna sigurna testna okruženja mogu pružiti priliku za unapređenje regulative proaktivnim regulatornim učenjem, čime se regulatornim tijelima omogućuje da steknu bolje znanje o regulatornim pitanjima i pronađu najbolja sredstva za reguliranje inovacija na temelju konkretnih dokaza, posebno u vrlo ranoj fazi, što može biti posebno važno s obzirom na visoku nesigurnost i disruptivne izazove, kao i pri pripremi novih politika.
11. ISTIČE da regulatorna sigurna testna okruženja mogu ponuditi znatne mogućnosti, osobito za inovacije i rast, za sva poduzeća, posebno mala i srednja poduzeća, uključujući mikropoduzeća i novoosnovana poduzeća, u industriji, uslužnim djelatnostima i drugim sektorima.
12. ISTIČE da regulatorna sigurna testna okruženja i klauzule o eksperimentiranju uvijek moraju poštovati načela supsidijarnosti i proporcionalnosti, kao i načelo opreznosti, te bi trebali poticati primjenu tih načela. Uvijek je potrebno osigurati visoku razinu zaštite, među ostalim, građana, potrošača, zaposlenika, zdravlja, klime i okoliša, kao i pravnu sigurnost, financijsku stabilnost, jednake uvjete i pošteno tržišno natjecanje te poštovati postojeće razine zaštite.
13. U pogledu klauzula o eksperimentiranju:
 - a) POTIČE Komisiju da pri izradi i preispitivanju zakonodavstva nastavi razmatrati primjenu klauzula o eksperimentiranju na pojedinačnoj osnovi, kao i da procijeni primjenu klauzula o eksperimentiranju u ex post evaluacijama i provjerama primjerenosti;

¹¹ Europska komisija, INSTRUMENT br. 21 Istraživanja i inovacije, Paket instrumenata za bolju regulativu, točka 1. o klauzulama o eksperimentiranju, str. 151.

- b) ISTIČE da klauzule o eksperimentiranju mogu biti važne u nekoliko aktualnih i predstojećih zakonodavnih prijedloga;
 - c) PODRŽAVA Odbor za nadzor regulative u tome da nastavi provjeravati uzima li se u obzir u odgovarajućoj mjeri učinak propisâ na inovacije, što može uključivati, među ostalim, primjenu klauzula o eksperimentiranju pri nadzoru procjena učinka, evaluacija i provjera primjerenosti;
 - d) NAGLAŠAVA da namjerava procijeniti je li moguće u rasprave o zakonodavnim prijedlozima uključiti klauzule o eksperimentiranju;
 - e) POZIVA Komisiju da izradi pregled glavnih postojećih klauzula o eksperimentiranju u pravu EU-a;
 - f) POZIVA Komisiju da utvrdi područja politika i propise u okviru kojih bi dodatne klauzule o eksperimentiranju mogle pomoći da se potaknu inovacije i unaprijedi regulativa; POTIČE Komisiju da se u tom pogledu savjetuje s državama članicama i dionicima, primjerice putem platforme Fit for Future ili ciljanih savjetovanja.
14. U pogledu regulatornih sigurnih testnih okruženja: POZIVA Komisiju da, u suradnji s državama članicama, organizira razmjenu informacija i dobrih praksi u pogledu regulatornih sigurnih testnih okruženja s država članica kako bi se:
- a) utvrdio pregled trenutnog stanja u pogledu upotrebe regulatornih sigurnih testnih okruženja u EU-u;
 - b) utvrdila iskustva u pogledu pravne osnove, provedbe i evaluacije regulatornih sigurnih testnih okruženja;
 - c) analiziralo kako učenje u okviru regulatornih sigurnih testnih okruženja na nacionalnoj razini može doprinijeti donošenju politika utemeljenih na dokazima na razini EU-a.

15. POZIVA Komisiju da predstavi izvješće o napretku o toj razmjeni informacija i dobrih praksi u pogledu regulatornih sigurnih testnih okruženja, kao i o pregledu postojećih klauzula o eksperimentiranju u okviru prava EU-a u prvoj polovici 2021. kako bi se omogućila rasprava o tome u okviru Radne skupine za bolju izradu zakonodavstva tijekom portugalskog predsjedanja Vijećem te da predstavi konačne rezultate i analizu zajedno s praktičnim preporukama o mogućoj budućoj upotrebi regulatornih sigurnih testnih okruženja i klauzula o eksperimentiranju u EU-u i na razini EU-a u drugoj polovici 2021. kako bi se omogućila rasprava o tome i daljnje postupanje u okviru Radne skupine za bolju izradu zakonodavstva tijekom slovenskog predsjedanja Vijećem.
-